

- Děti odklízí vyřezané větve z okolí přírodní památky. Foto Alexandra Hrušková

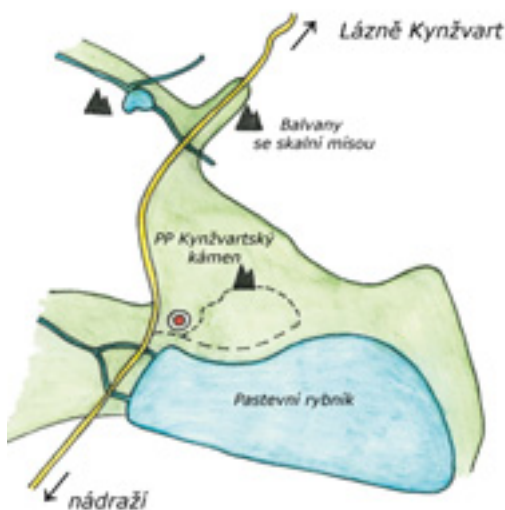
Tip na výlet - přírodní památka Kynžvartský kámen

Alexandra Hrušková, AOPK ČR Správa CHKO Slavkovský les a krajské středisko Karlovy Vary

Nedaleko pěší cesty vedoucí z Kynžvartu na vlakovou zastávku Lázně Kynžvart se nachází málo známá turistická lokalita. Tato přírodní památka se dočkala v říjnu letošního roku pravidelného odstranění náletů ze své těsné blízkosti, a tak může sloužit opět jako lákadlo pro pěší výlety do okolí městečka Lázně Kynžvart.

V posledním týdnu s příjemným počasím, těsně před příchodem prvního sněhu, se uskutečnila společná akce města Lázně Kynžvart, kynžvartské základní školy a Správy CHKO Slavkovský les s cílem upravit okolí přírodní památky Kynžvartský kámen. Tento přírodní výtvar byl již pozvolna pohlčován okolní vegetací, obzvláště nálety lísek a javorů mu zakrývaly výhled na Pástevní rybník se stále větší samozřejmostí. Na zemi v okolí se povalovaly odpadky, některé již schované pod spadáním listů. Mezi nimi vykukující rozbitá nerezová termoska byla stejně neuvěřitelná jako síla třetího mího podnebí, které před mnoha lety hloubilo zářezy do místního velkého kamene.

- Mapa blízkého okolí lokality PP Kynžvartský kámen.

▪ Kynžvartský kámen, obě kresby Alexandra Hrušková.

V úterý 23. října 2012 se na místě shromáždilo nepočítaně pracovních rukou, patřících převážně žákům druhého stupně kynžvartské ZŠ, ale i zaměstnancům Služeb města Lázně Kynžvart. Ti se také jako první chopili práce a z okolí přibližně patnácti metrů od balvanu vyřezali všechny útlé stromky, které zde na letitých pařezech stále znovu obrážejí. Děti potom vyřezávku odtahovaly na loučku k rybníku, kde bylo přistaveno nákladní auto na odvoz. Po dopoledni stráveném náročnou prací se všichni s chutí pustili do opékání buřtů a kochali se dobře vykonaným dílem.

Jak vlastně Kynžvartský kámen vznikl?

Vznik místní žuly se datuje již v nejranějších obdobích vývoje Země - v prvohorách, v období karbonu. Je to přeměněná hlubinná vyvřelina - hrubozrnná žula (granit). Zdejší kámen vznikl odlavením okolních zvětralin žuly; je to tvrdší žulové jádro, které zůstalo.

Vznik žlábkovitých útvarů o hloubce až 40 cm a délce přes 1 m byl zapříčiněn celoročně teplým a vlhkým podnebím, které u nás panovalo ve třetihorách, příznivým pro vývoj rostlin i živočichů. V tomto tropickém podnebí zvětrávají živce, které tvoří součást žuly,

speciálním způsobem, tzv. kaolinickým zvětráváním. Mění se na vodnatý minerál kaolinit. Zbylá tvrdá jádra křemíku se postupně uvolňují. V našich klimatických podmínkách už pro kaolinické zvětrávání dávno nejsou vhodné podmínky, nejbližší vhodné prostředí panovalo na našem území právě koncem třetihor, před 23 milióny let.

Další zajímavý geologický jev si můžete prohlédnout na pravé straně u cesty na Kynžvart. Stojí zde také velké žulové kameny, na vrcholu jednoho z nich uvidíte skalní mísu. Ta byla způsobena mechanickými a chemickými erozními vlivy, například srážkovou vodou.

O tomto přírodním fenoménu již uveřejnil článek v Arnice František Baroch, který zde v roce 1983 uvedl své přání zahrnout Kynžvartský kámen mezi chráněné přírodní výtvoř. Maloplošně zvláště chráněným územím se lokalita stala roce 1997, v té době již v nové (a dodnes existující) kategorii přírodní památka.

Literatura:

Zahradnický J. et Mackovčín P. [eds.] et al. (2004): Plzeňsko a Karlovarsko. - In: Mackovčín P. et Sedláček M. [eds.]: Chráněná území ČR, XI. 588 pp.
<http://www.zemepis.com/zvetravani.php>
<http://lokality.geology.cz/2356>